

Innst. 26 S

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Prop. 138 S (2013–2014)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om samtykke til inngåelse av protokoll av 23. juni 2014 om Russlands tiltredelse til konvensjon av 16. desember 1988 om bygging og drift av et europeisk synkrotronstråleanlegg (ESRF)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Hovedinnhold

Regjeringen ber i proposisjonen om Stortingets samtykke til inngåelse av protokoll av 23. juni 2014 om Russlands tiltredelse til konvensjon av 16. desember 1988 om bygging og drift av et europeisk synkrotronstråleanlegg (ESRF).

Konvensjon om bygging og drift av European Synchrotron Radiation Facility (ESRF) ble ratifisert av Norge i 1989 og trådte i kraft 9. juli 2004.

I desember 2013 kom partene i ESRF-konvensjonen og Russland til enighet om en protokoll om Russlands tiltredelse til ESRF-konvensjonen. Protokollutkastet ble framforhandlet mellom ESRFs ledelse og russiske myndigheter. Det franske utenriksdepartementet bisto ESRF i forhandlingene.

23. juni 2014 undertegnet Norge sammen med Belgia, Danmark, Frankrike, Italia, Nederland, Russland, Spania, Storbritannia, Sveits, Sverige og Tyskland protokoll om Russlands tiltredelse til konvensjon av 16. desember 1988 om bygging og drift av et europeisk synkrotronstråleanlegg (ESRF). Finland undertegnet protokollen 15. juli 2014.

Ingen av landene har ratifisert protokollen ennå. Med unntak av Belgia har alle landene erklært at de er i stand til å ratifisere protokollen og ferdigstille interne prosedyrer for inngåelse innen utgangen av

2014. For Belgia vil ratifiseringsprosessen ta ett til to år.

Siden protokollen innebærer bevilgningsvedtak, er Stortingets samtykke til inngåelse nødvendig i medhold av Grl. § 26, annet ledd.

Protokollen i engelsk originaltekst med oversettelse til norsk følger som trykt vedlegg til proposisjonen.

1.2 Økonomiske og administrative konsekvenser

Den obligatoriske andelen av ESRFs driftskostnader for Danmark, Finland, Norge og Sverige til sammen er per i dag 4 pst. (NORDSYNCs andel). Hver bidragsyter (stat) må betale ekstra for stråletid utover det kontingenten skulle tilsi. NORDSYNC har gjennomgående hatt et overforbruk av stråletid. Aktivitetsnivået blant norske og nordiske forskere er stabilt høyt, og et stort antall forskere benytter seg av fasilitetene ved ESRF. De nordiske landenes bruksandel har lenge ligget nokså konstant rundt 6 pst. Det er derfor foreslått å oppjustere den nordiske eierandelen for at denne skal samsvare bedre med bruken.

Hittil har Norge betalt ca. 6 mill. kroner i årlige obligatoriske utgifter til driften av ESRF. En økning i NORDSYNC-konsortiets eierandel fra 4 pst. til 5 pst. vil innebære at Norge binder seg til å betale ca. 1 mill. kroner mer per år i obligatoriske kostnader i forhold til i dag.

Utgiftene vil dekkes over Kunnskapsdepartementets budsjett, kap. 288 post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner.

1.3 Vurdering

Russlands tiltredelse til ESRF-konvensjonen tilrettelegger for forskningssamarbeid med Russland på dette området. ESRF er viktig for norsk forskning bl.a. innenfor materialvitenskap, medisin og helse.

NORDSYNC har gjennomgående hatt et overforbruk av stråletid. Aktivitetsnivået blant norske og nordiske forskere er stabilt høyt, og et stort antall forskere benytter seg av fasilitetene ved ESRF. Den nye nordiske prosentsatsen samsvarer derfor bedre med bruken av anlegget.

Gjennomføring av protokollen nødvendiggjør ikke lov- eller forskriftsendring.

Kunnskapsdepartementet tilrår at protokollen inngås. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Christian Tynning Bjørnø, Gunn Elin Flakne, Martin Henriksen, Tone Merete Sønsterud og Marianne Aasen, fra Høyre, Henrik Asheim, Norunn Tveiten Benestad, Kent Gudmundsen og Kristin Vinje, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bente Thorsen, fra Kristelig Folkeparti, Anders Tyvand, fra Senterpartiet, Anne Tingelstad Wøien, fra Venstre, fung. leder Iselin Nybø, og fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, viser til proposisjonen.

Komiteen vil understreke betydningen av et europeisk forskningssamarbeid for norske forskere

og ser positivt på Russlands tiltredelse til konvensjon av 16. desember 1988 om bygging og drift av et europeisk synkrotronstråleanlegg (ESRF).

Komiteen er kjent med at aktivitetsnivået til norske og nordiske forskere, blant annet innenfor materialvitenskap, medisin og helse, er stabilt høyt. Dette tilsier en økning i de nordiske landenes andel av driftsutgiftene ved ESRF, noe komiteen støtter.

Utkast til innstilling har vært forelagt utenriks- og forsvarskomiteen, som i brev 22. oktober 2014 uttaler:

«Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer slutter seg til kirke-, utdannings- og forskningskomiteens utkast til innstilling til Prop. 138 S (2013–2014) og har ingen ytterligere merknader.»

3. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å fatte følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i inngåelse av protokoll av 23. juni 2014 om Russlands tiltredelse til konvensjon av 16. desember 1988 om bygging og drift av et europeisk synkrotronstråleanlegg (ESRF).

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 4. november 2014

Iselin Nybø

fung. leder

Kristin Vinje

ordfører